

Yritysten omistajanvaihdosten tilanne ja tulevaisuuden näkymät – Etelä-Pohjanmaa vs. Kouvola

6.3.2026

Nykyisillä yrityksillä on avainpelaajan rooli tuotteiden, palvelujen ja hyvinvoinnin rakentamisessa. Suurin osa yrityksistämme on mikroyrityksiä ja niiden omistus on useimmiten yhdellä tai korkeintaan muutamalla omistajalla. Näillä yrityksillä omistajanvaihdos on edessä ennemmin tai myöhemmin, jos liiketoiminnalla on edelleen menestymisen mahdollisuuksia. Onnistuneet omistajanvaihdokset turvaavat elinvoimaisen liiketoiminnan jatkuvuuden, vaikka nykyisen yrittäjän olisikin syystä tai toisesta luovuttava siitä. Selvitimme yritysten omistajanvaihdosten tilannetta ja tulevaisuuden näkymiä Etelä-Pohjanmaalla ja Kouvolassa. Löysimme yhtäläisyyksiä ja eroja.

Kouvolan keskeiset tulokset

Kouvolassa yritysten omistajanvaihdosten ennakointiin keskittyvä kyselytutkimus tehtiin lokakuussa 2025. Sen toteutti Kouvolan kaupungissa toimiva elinkeinoyhtiö Kouvola Innovation (Kinno), jolla on käynnissä Varustamo – tukena yrityksen omistajanvaihdoksessa -hanke. Vastauksia saatiin 179 kpl.

Yrittäjillä oli jonkin verran aikaisempaa kokemusta yritysten omistajanvaihdoksista. Yrityksen ostamisesta kokemusta oli 30 %:lla vastaajista ja vastaavasti myymisestä kokemusta oli noin joka neljännellä (24 %) ja sukupolvenvaihdoksesta joka viidennellä (19 %) vastaajalla. Yrityksen omistajanvaihdoksen suunnittelu on suurimmalla osalla yrittäjistä aloittamatta kokonaan (63 %). Vain 4 % kyselyyn vastanneista on tehnyt dokumentoidun omistajanvaihdossuunnitelman yritykselleen ja mielessä se oli kolmasosalla (33 %).

Yritystoiminnasta on aloitettu tai siitä ollaan luopumassa viiden vuoden sisällä yli puolessa (56 %) vastanneista yrityksistä. Kun tarkastellaan yritysten tulevaisuuden näkymiä, liki puolet vastaajista (42 %) suunnittelee myyvänsä yrityksen ulkopuoliselle, mutta melkein yhtä moni yrittäjä (37 %) arvioi yrityksen toiminnan päättyvän. Vastaajista joka kymmenes (10 %) arvioi, että yrityksen toiminnan jatkuvuus turvataan perheen sisäisellä sukupolvenvaihdoksella.

Suurimpina haasteina omistajanvaihdoksessa kouvolalaiset yrittäjät pitivät jatkajan/ostajan löytämistä, yrityskaupan rahoitusta ja yrityksen arvonmääritystä. Yrityksensä myymisestä oli kiinnostunut 40 % vastaajista, mutta ostamisen suhteen kiinnostuneita oli huomattavasti vähemmän (15 %).

Omistajanvaihdokseen liittyvien palveluiden tunnettuuteen liittyen vastaajat tunnistivat tilitoimistojen neuvonnan hyvin tai erittäin hyvin (67 %). Vastaavasti Kinnon yritysneuvojan palvelut tunnisti 32 % vastaajista. Yksityisten yritysvälittäjien toiminnan tunsi vain 7 % vastaajista.

Etelä-Pohjanmaan keskeiset tulokset

Etelä-Pohjanmaalla kysely toteutettiin yhteistyössä paikallisten elinkeinotoimijoiden ja Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien omistajanvaihdospalvelujen kanssa. Kukin taho jakoi kyselyä omalla alueellaan ja omille asiakkailleen. Vastauksia saatiin 124 kpl. Vastausten määrään vaikutti kunkin elinkeinotoimijan mahdollisuudet panostaa kyselyn levittämiseen ja markkinointiin.

Yrittäjillä oli yllättävän paljon aikaisempaa kokemusta yrityksen omistajanvaihdoksista (ostaminen 43 %, myyminen 27 % ja sukupolvenvaihdos 26 %). Dokumentoitu omistajanvaihdossuunnitelma oli noin joka kymmenennellä yrittäjällä (11 %) ja hieman yli kolmasosalla (37 %) se löytyy omasta mielestä. Yrittäjien kiinnostus yrityksen myyntiin oli toinen yllättävä tulos. Reilusti yli puolet (59 %) vastaajista oli kiinnostunut yrityksen myymisestä. Yrittäjien kiinnostus ostamiseen (17 %) ja sukupolvenvaihdokseen (20 %) oli huomattavasti vähäisempää.

Palvelujen tunnettuudessa yrittäjien keskuudessa tilitoimistot ovat ylivoimainen ykkönen. Lähes neljä viidestä (79 %) vastaajasta tunsi tilitoimistojen palvelut hyvin tai erittäin hyvin. Vastaava luku oli kunnallisella yritysneuvonnalla 51 %, maakunnallisella omistajanvaihdosneuvojalla 31 % ja yritysvälittäjillä 22 %.

Yhtäläisyydet ja erot

Etelä-Pohjanmaan ja Kouvolan tutkimusten tuloksia voidaan joiltakin osin vertailla. Yhtäläisyyksien osalta merkittäviä tuloksia edustavat alle 5 työntekijän yritysten suuri osuus vastaajista (EP 66 % ja Kouvola 75 %) ja vastaajien kiinnostus yrityksen ostamiseen (EP 17 % ja Kouvola 15 %).

Näillä kahdella alueella näyttää olevan myös merkittäviä yritysten omistajanvaihdoksiin liittyviä eroja. Etelä-Pohjanmaalla yrittäjillä on enemmän aikaisempaa kokemusta yritysten omistajanvaihdoksista ja omistajanvaihdossuunnitelmat ovat yleisempiä. Erityisesti dokumentoituja suunnitelmia Etelä-Pohjanmaalla on lähes kolminkertainen määrä (EP 11 %, Kouvola 4 %). Lisäksi Etelä-Pohjanmaalla ollaan paljon kiinnostuneempia myymään yritys kuin Kouvolassa (EP 59 %, Kouvola 40 %), vaikka molempia lukuja voi

luonnehtia suuriksi. Yritysten omistajanvaihdoksissa tarvittavat palvelut tunnetaan Etelä-Pohjanmaalla paremmin kuin Kouvolassa.

Tarkka tilannekuvan yritysten omistajanvaihdoksista

Pitkäjänteinen työ yritysten omistajanvaihdosten edistämiseksi näkyy näissä tuloksissa. Molemmilla alueilla on nyt tuoretta tietoa yritysten omistajanvaihdoksista ja niiden tulevaisuuden näkymistä. Tuloksia voidaan hyödyntää seuraavien kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa. Tilannekuvan tarkentaminen ja esimerkiksi näiden tutkimusten kaltaisten herättelytoimenpiteiden toteuttaminen ovat kehittämishankkeiden tekemisen ydintä. Yrittäjille molemmat tutkimukset vahvistavat omistajanvaihdoksen suunnittelun ajoissa aloittamisen merkitystä onnistuneen omistajanvaihdoksen tavoittelussa.

Artikkeli on osa Euroopan unionin osarahoittamia Yrityskaupat käyntiin -ja Varustamo – tukena yrityksen omistajanvaihdoksessa hankkeita.

Juha Tall,
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on yritysten omistajanvaihdosten asiantuntija Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Nora Sipilä
Kouvola Innovation

Kirjoittaja on Varustamo – tukena yrityksen omistajanvaihdoksessa hankkeen projektipäällikkö Kouvola Innovation Oy:ssä.